

Изх. № 6108/29.12.2017 г.

**ДО
ОБЩОТО СЪБРАНИЕ НА КОЛЕГИИТЕ
НА ВЪРХОВНИЯ АДМИНИСТРАТИВЕН СЪД**

И С К А Н Е

от

ОМБУДСМАНА НА РЕПУБЛИКА БЪЛГАРИЯ

**ЗА ПРИЕМАНЕ НА ТЪЛКУВАТЕЛНО РЕШЕНИЕ ОТНОСНО ПРИЛАГАНЕТО НА ЧЛ.
172, АЛ. 2 ОТ ДАНЪЧНО-ОСИГУРИТЕЛНИЯ ПРОЦЕСУАЛЕН КОДЕКС**

УВАЖАЕМИ ГОСПОЖИ И ГОСПОДА ВЪРХОВНИ СЪДИИ,

Институцията на омбудсмана беше сезирана за различия в практиката на административните съдилища по прилагането на разпоредбата на чл. 172, ал. 2 от Данъчно-осигурителния процесуален кодекс /ДОПК/, съгласно която давността се прекъсва с издаването на акта за установяване на публичното вземане или с предприемането на действия по принудително изпълнение.

При проверка съобразно подадения сигнал се установи, че в Решение от 29.02.2016г. по адм. д. №160/2016г. на Административен съд Варна е прието, че образуването на изпълнителното дело и връчването на покана за доброволно изпълнение по чл. 171, ал.1 ДОПК, не представляват действия по прекъсване на давността по смисъла на посоченото Тълкувателно решение №2/2013 от 26 юни 2015г. по тълкувателно дело №2 от 2013г. на ОСГТК на ВКС. Според съда със съобщението за доброволно изпълнение длъжникът се уведомява за образуването срещу него изпълнително дело, както и за законовото му право да предложи подходящ начин на изпълнение. Длъжникът се уведомява и за възможността да получи указания от публичен изпълнител относно гарантираните му в ДОПК права в изпълнителното производство. Указват се и последиците от липса на доброволно изпълнение. Съобщението за доброволно изпълнение има само уведомителен

характер и не представлява властническо волеизявление на административен орган, с което да се накърняват права или да се създават задължения за адресата му.

В Решение №204 от 19.05.2015г. по адм. д. №195/2015г. на Административен съд-Велико Търново изрично се посочва, че образуването на изпълнително дело съставлява действие по принудително изпълнение, което прекъсва течението на давността. Допълнително в някои решения се посочва, че законът не предвижда за образуването на изпълнителното производство издаването на нарочен акт от вида на предвидените в чл. 226 от ДОПК, но задължава публичния изпълнител при започване на производството да изпрати на длъжника съобщение за доброволно изпълнение, и то преди да пристъпи към изпълнение. Изводът, който се налага от това, е, че действията по принудително изпълнение започват със съобщение за доброволно изпълнение, в случай че не е постановен изричен акт за образуване на производството. В този смисъл действието по образуване на изпълнително и издаването на съобщение за доброволно изпълнение, които по своята същност представляват такива по принудително изпълнение по смисъла на чл. 172, ал. 2, изр. първо, предл. второ от ДОПК, ако са извършени преди изтичането на предвидения от закона 5-годишен давностен срок, биха могли да прекъснат течението на давността.

В някои съдебни решения се приема, че действия, които прекъсват давността по смисъла на чл. 172, ал. 2 от ДОПК са: образуване на изпълнително дело, съответно присъединяване на вземане за събиране по вече образувано такова, изпращане на съобщение за доброволно изпълнение на длъжника, опис на имуществото, налагане на заповест или възбрана и др. като действията по принудителното изпълнение са уредени в раздел IV на ДОПК - чл. 220 и следващи. В този смисъл са Решение №1426/28.07.2017г. по адм.д. № 1227/2017г. на Административен съд - Варна, Решение № 1160 от 26.06.2017г. по адм. д. № 704/2017г. на Административен съд-Бургас, Решение № 1118 от 23.06.2017г. по адм. д. № 1394/2017г. на Административен съд-Варна, Решение от 19.06.2017г. по адм. д. № 179/2017г. на Административен съд-Велико Търново, Решение № 1848 от 20.03.2017г. по адм. д. № 11313/2016г. на Административен съд-София град и др.

В други решения административните съдилища приемат, че съобщението за доброволно изпълнение на основание чл. 221 от ДОПК не представлява действие на публичния изпълнител, което да е част от процедурата по принудителното изпълнение за събиране на публични държавни вземания. Постановява се, че целта на въпросното съобщение е единствено да се уведоми длъжникът за образуването срещу него изпълнително дело и за последващото принудително изпълнение. В тази връзка съобщението няма характеристиките на индивидуален административен акт по смисъла на чл. 21, ал. 1 от Административнопроцесуалния кодекс, каквито актове визира чл. 266, ал. 1 от ДОПК, под формулировката "действията на публичния изпълнител". Приема се още, че съобщенията за доброволно изпълнение не са насочени непосредствено към упражняване на властническите правомощия на публичния изпълнител, в изпълнение на функции на държавно управление. Съобразно нормативно определеното им съдържание, те по правило не съдържат властническо волеизявление, скрепено с възможността за държавна принуда, което едностранно да поражда или да е в състояние да породи промени в правната сфера на длъжника или на трети лица. Липсва и разпоредителна част, която директно да

задължава адресата им да се съобрази с дадените му предписания за поведение. Същите имат уведомително съдържание, съчетано с израз на едно намерение за бъдещи действия на административния орган и нямат самостоятелен правен ефект, тъй като сами по себе си не са годни да засегнат права и законни интереси на адресата си или на друго лице. Такива права и интереси би могло да се засегнат едва при издаването на последващи конкретни актове /действия по принудителното изпълнение/, директно накърняващи законните интереси на адресата и във всеки случай представляващи нови, последващи съобщението за доброволно изпълнение волеизявления на овластения за това орган, и съответно подлежащи на съдебен контрол за законосъобразност по реда на чл. 266 и сл. от ДОПК. Съобразно посочените му характеристики, съобщението за доброволно изпълнение представлява само подготвителен акт на изпълнителното производство, което самостоятелно, без последващи действия на органа по изпълнението, не е годно да засегне по някакъв начин правната сфера на длъжника. В Решение от 14.03.2017г. по адм. д. №53/2017г. на Административен съд-Велико Търново изрично се посочва, че действително в съдебната практика на административните съдилища по сходни казуси, напоследък се застъпва становището, че с получаването на съобщението за доброволно изпълнение се прекъсва погасителната давност за публичните задължения, на основание чл. 172, ал. 2 от ДОПК, тъй като същото представлява действие по принудително изпълнение, което становище съдебният състав не споделя и не намира основание да отстъпва от становището си по този въпрос. Освен горепосоченото решение, същата теза и застъпена и в Решение № 764/02.05.2017г. по адм. д. № 578/2017г. на Административния съд-Варна, Решение № 30/23.02.2017г. по н. д. № 1005/2016г. на Окръжен съд съд- Хасково и др.

Предвид изложеното и с оглед преодоляване на противоречивата съдебна практика, на основание чл. 125 във връзка с чл. 124, ал. 1, т. 1 от Закона за съдебната власт правя настоящото

И С К А Н Е:

ОБЩОТО СЪБРАНИЕ на колегиите при Върховния административен съд да приеме тълкувателно решение по следните въпроси:

1. Образуването на изпълнително дело по реда на чл. 220, ал. 1 от ДОПК прекъсва ли давността?
2. Съобщението по чл. 221, ал. 1 от ДОПК прекъсва ли давността и от кой момент - от изпращането или от връчването му?

Прилагам копия от цитираните съдебни актове.

С уважение,

МАЯ МАНОЛОВА

ОМБУДСМАН НА

РЕПУБЛИКА БЪЛГАРИЯ